

۹۰/۴۳/۴۶۵۴۲

۱۳۹۰/۷/۱۶

شماره :

تاریخ :

پیوست :

بسمه تعالی
سازمان دامپزشکی کشور

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپزشکی کشور

مدیر کل محترم دامپزشکی استان

موضوع نامه : « خواص فنی بهداشتی و مقررات صدور پروانه بهداشتی میادین دام (عرضه / کشتاری) »

سلام علیکم ،

با صلوات بر محمد و آل محمد(ص) و با احترام

با عنایت به قانون سازمان دامپزشکی کشور - مصوب ۱۳۵۰ و آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی -

مصطفی ۱۳۸۷ و با توجه به اهمیت کنترل و نظارت بهداشتی بر میادین دام (عرضه / کشتاری) و نقش مؤثر آن

در کنترل و پیشگیری از بیماری های دامی ، بدینوسیله دستورالعمل اجرایی « خواص فنی بهداشتی و

مقررات صدور و تمدید پروانه بهداشتی تاسیس / بهره برداری میادین دام (عرضه / کشتاری) »

جهت استحضار و نظارت بر حسن اجرا ارسال می شود . ضمناً به منظور ساماندهی میادین دام موجود

خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایند اقدامات زیر به دقت به مورد اجرا گذارده شود :

۱. براساس ماده ۱۰ آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی ، کلیه میادین دام موجود باید ظرف مدت

معینی که براساس آئین نامه فوق و با توجه به وضعیت استان ، از سوی آن اداره کل اعلام می شود ، نسبت به

أخذ پروانه بهداشتی بهره برداری اقدام نمایند .

۲. باستاند تبصره ۵ ماده ۱۰ آئین نامه مذکور، لازم است از ادامه کار واحدهای فاقد پروانه جلوگیری بعمل آید .

۳. باستاند تبصره ۳ ماده ۱۰ آئین نامه مذکور و به منظور اعمال نظارت بهداشتی - قرنطینه ای ، کلیه میادین

دام موجود باید نسبت به بکار گیری دکتر دامپزشک به عنوان مسئول فنی بهداشتی اقدام نمایند .

ضمناً دستورالعمل مذکور مشتمل بر ۱۱ صفحه به همراه منظمات مربوط در پایگاه اطلاع رسانی سازمان

دامپزشکی کشور به آدرس « WWW.IVO.org.ir » قابل دسترسی می باشد .

دکتر هادی تبرانی
مدیر کل خضر نظارات پر بهداشت عمومی
تمام

نشانی : تهران خیابان ولی عصر(عج) ، دوراهی یوسف آباد ، ابتدای خیابان سید جمال الدین اسدآبادی

صندوق پستی ۱۴۱۵۵/۶۳۴۹ تلفن : ۰۳-۸۸۹۵۳۴۰۰-۸۸۹۶۲۳۹۲ دورنوييس:

WWW.IVO.ORG.IR

۹۰/۴۳/۴۶۵۴۲

۱۳۹۰/۷/۱۶

شماره :

تاریخ :

پیوست :

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان دامپزشکی کشور
بسمه تعالیٰ

رونوشت :

- ریاست محترم سازمان جهت استحضار
- مدیر کل محترم دفتر بررسی، مبارزه و مراقبت بیماری های دامی جهت استحضار
- مدیر کل محترم قرنطینه و امور بین الملل جهت استحضار

سازمان دامپزشکی کشور
تعاونت بهداشتی و پیشگیری

دفتر نظارت بر بهداشت عمومی

دستورالعمل اجرایی
ضوابط فنی بهداشتی و مقررات
صدور پروانه بهداشتی تاسیس / بهره برداری
میادین دام (عرضه / کشتاری)

1	..... مقدمه / اهداف
2	..... تعاریف
2	..... ضوابط فنی بهداشتی میادین دام (عرضه و کشتاری)
2	..... محل و موقعیت
3	..... زمین
3	..... ظرفیت
3	..... فواصل
4	..... طرح و نقشه
4	..... تاسیسات اصلی
4	..... تاسیسات جانبی
8	..... مقررات صدور پروانه بهداشتی تاسیس / بهره برداری میادین دام
8	..... مدارک مورد نیاز جهت صدور پروانه بهداشتی تاسیس
9	..... مدارک لازم جهت صدور / تمدید پروانه بهداشتی بهره برداری
9	..... ضوابط صدور پروانه بهداشتی بهره برداری برای میادین دام موجود
10	..... الزامات بهداشتی و قرنطینه ای

پیوست :

فرم بازدید از میادین دام (عرضه و کشتاری)

نقشه الگویی

این دستورالعمل به استناد مواد 2، 3، 4 و آئین نامه اجرایی ماده 19 قانون سازمان دامپزشکی کشور و آئین نامه اجرائی نظارت بهداشتی دامپزشکی مصوب سال 1387 جهت اجرای کامل مفاد آن برای صدور و تمدید پروانه بهداشتی تاسیس / بهره برداری میادین دام (عرضه / کشتاری) تدوین شده است.
مدیران کل محترم دامپزشکی استان ها ملزم به نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل می باشند .

آدرس : تهران ، خیابان ولی عصر ، دوراهی یوسف آباد ، باتدای خیابان سید جمال الدین اسدآبادی ، ساختمان سازمان دامپزشکی کشور ، طبقه ششم ، دفتر نظارت بر بهداشت عمومی
تلفن: 88950876 - 88962380
88962392 - 88957252
دورنويis: WWW. IVO.Org.ir
پايگاه اينترنتي:
IVOPublicehealth @ IVO.Org.ir
پست الکترونيکي:

فرم بازدید از میادین دام (عرضه و کشتاری)
دریافت تمدید پروانه بهداشتی بهره برداری

نام کارشناس / کارشناسان بازدید کننده : ..... تاریخ بازدید : .....

۱- مشخصات واحد :

۱-۱- نام واحد :

۱-۲- ظرفیت واحد :

۱-۳- آدرس : استان ..... شهرستان ..... روستا .....

۱-۴- پروانه بهداشتی تاسیس شماره بروانه ..... تاریخ اعتبار / /

۱-۵- پروانه بهداشتی بهره برداری دارد شماره بروانه ..... تاریخ اعتبار / /

۱-۶- مسئول فنی بهداشتی دارد شماره بروانه ..... تاریخ اعتبار / /

۲- فواصل :

۲-۱- از مناطق مسکونی

الف) از نزدیکترین شهر یا شهرک

ب) از نزدیکترین روستا

حداقل فاصله طبق نظام دامداری و شرایط منطقه

بنام ..... / ..... متر ..... متر

بنام ..... / ..... متر ..... متر

۲-۲- از کارخانجات و تاسیسات

الف) خوارک دام و طیور

ب) تبدیل ضایعات

پ) صنایع غذایی

ت) صنعتی

ث) کشتارگاه طیور

ج) کشتارگاه دام

چ) جوجه کشی

ح) سرداخانه مواد پروتئینی

خ)

د)

ذ)

حداقل فاصله طبق نظام دامداری و شرایط منطقه

بنام ..... / ..... متر ..... متر

حدائق فاصله طبق نظام دامداری و شرایط منطقه

..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام

-۲-۳ از انواع اماکن دامی

- الف) پرورش گاو و گوساله
- ب) پرورش گوسفند و بز
- پ) میدان دام (عرضه و کشتاری)
- ت) مرغداری
- ث) سایر ماکیان
- ج) ( )
- ج) ( )

-۲-۴ از انواع جاده :

..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام
..... متر	..... متر	/..... بنام

-۳- مساحت واحد :

..... متر مربع	..... متر	* ..... مساحت کل زمین
..... مترمربع	..... متر	* ..... مساحت کل زیر بنا
..... مترمربع	..... متر	* ..... مساحت جایگاه مسقف
..... مترمربع	..... متر	* ..... مساحت بهار بند

-۴- تاسیسات جانبی:

مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐
مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐
مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐
مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐
مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐
مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐
مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐
مناسب..... نامناسب.....	مناسب..... نامناسب.....	□ دارد ☐ ندارد ☐

د) امکانات پشم چینی	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ذ) رختکن	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ر) سرویس بهداشتی	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ز) محل استقرار کوره لاشه سوز	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ژ) حوضچه های ضد عفونی	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
س) محل جمع آوری و دپوی کود (کود خشک کن)	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ش) سیستم دفع فاضلاب (تصفیه فاضلاب)	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ص) حصارکشی	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ض) خیابان کشی	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع
ط) پارکینگ	☐	دارد	☐	ندارد	☐	دارد	☐	نامناسب	مناسب	.....	متزمریع

تسهیلات رفاهی:

الف) خوابگاه	☐	دارد	☐	ندارد	مناسب ..... نامناسب	متزمربع
ب) رستوران	☐	دارد	☐	ندارد	مناسب ..... نامناسب	متزمربع
پ) ساختمان اداری و بازارگانی	☐	دارد	☐	ندارد	مناسب ..... نامناسب	متزمربع
ت) بانک	☐	دارد	☐	ندارد	مناسب ..... نامناسب	متزمربع

5 - وضعيت پهداشتی واحد :

۱-۵- پوشش جایگاه های نگهداری و عرضه دام زنده

الف) سطح داخلی جایگاه نامناسب مناسب سایر موارد سیمانی

ب) سطح صاف، قابلیت شستشو، ضدغونی و شعله دادن دارد

ب) کف حابگاه (نوع پوشش، کف حابگاه بیان، شود) نامناسب مناسب

ت) سقف حایگاه مناس نامناسب تونی، آهن و آجر ابرانت شیوانز

۲-۵- حضجه ضعفه، د ماده، و مدعه، اصل، واحد محمد نباد

مناس، نامناس، حام، ماده خداغفون، کتنه و باشانه نه باشانه

۱۰۰ و پیش از آن باید ممکن است بجزئیاتی تر بررسی (پیغام) شود.

بور سبیلی و بور سسوسی

Die 1. und 2. Lüftungsschleuse sind mit einem Schieber ausgestattet.

۱- نوره ۴ سه سور دارد در محل ماسبی فرار دارد ندارد فرار ندارد

۵-۵- دستگاه سمپاپس ندارد دارد

۷-۵-دستگاه شعله افکن دارد ندارد

۵-۸- امکانات شستشو و خشک کاری

6- انبار غذا و علوفه :

- ۶-۱- پوشش سطح داخلی سیمانی سایر موارد

۶-۲- دارای سطح صاف ، قابلیت شستشو، ضد عفونی و شعله دادن

۶-۳- پوشش سطح خارجی سیمانی سایر موارد

۶-۴- دارای سطح صاف ، قابلیت شستشو، ضد عفونی و شعله دادن

۶-۵- سقف انبار قابل شستشو ضد عفونی نمی باشد می باشد

۶-۶- انبار دارای سیستم تهویه (هوکش) مناسب نمی باشد می باشد

۶-۷- پنجره ها دارای توری هستند مناسب نامناسب

7 - منابع تامین آب :

- ۷-۱- چاه قنات آب لوله کشی
 ۷-۲- برگه آزمایش آب از نظر سختی و شیمیایی (سالی یکبار) دارد ندارد تاریخ آخرین آزمایش...../...../
 ۷-۳- برگه آزمایش آب از نظر میکروبی (هر شش ماه یکبار) دارد ندارد تاریخ آخرین آزمایش...../...../
 ۷-۴- در صورت استفاده از چاه برای تامین آب ، فاصله آن با چاه فاضلاب رعایت شده است . بله خیر

8 - منابع تامین برق :

9 - وضعیت بهداشتی کارگران :

- ۱-۹-۱-کارگران دارای لباس کار مناسب (چکمه، لباس و...) می باشند نمی باشند

۱-۹-۲-کارگران دارای کارت بهداشتی معتبر از مراکز بهداشتی درمانی می باشند نمی باشند

..... / ..... / ..... تاریخ اعتبار / .....

سایر موارد که از نظر کارشناسی حائز اهمیت است:

نواقص مشاهده شده :

- 1
... .2
... .3
... .4
... .5

1. نظریه کارشناس :

ضمناً نقشه مرکز به پیوست می باشد که با تأسیسات موجود مطابقت دارد.

نام و نام خانوادگی - امضاء

2. نظریه رئیس اداره نظارت استان

صدور / تمدید پروانه بهره برداری بلامانع میباشد نمی باشد

نام و نام خانوادگی - امضاء

3. نظریه مدیر کل دامپزشکی استان .....

مراتب ملاحظه شد مورد تائید است

..... دکتر

مهر و امضاء

« دستورالعمل اجرایی »

ضوابط فنی بهداشتی و مقررات صدور و تمدید پروانه بهداشتی تاسیس / بهره برداری میادین دام (عرضه / کشتاری)

مقدمه :

در یک واحد اپیدمیولوژیک (مجموعه ای از دام ها که در یک موقعیت جغرافیایی تعریف شده قرار دارند ، بطوری که بین آن ها تماس مستقیم برقرار و امکان انتقال بیماری بین آنها به سهولت میسر باشد) امنیت زیستی (biocontainment) و کنترل فراوانی عفونت و بیماری (biosecurity) از اهمیت فراوانی برخوردار بوده و عنوان یکی از ابزار مدیریتی مطرح می باشد. این روش ها در یک واحد اپیدمیولوژیک با واحد اپیدمیولوژیک دیگر ارتباط تنگاتنگی دارند. لذا در یک واحد اپیدمیولوژیک موضوع یکنواختی و یکپارچگی (مدیریت واحد) در بخش های مختلف بهداشت ، تغذیه و تولید مثل حائز اهمیت بوده و در صورت عدم اجرای صحیح آن ، امکان بررسی ، مراقبت و مبارزه (پیشگیری ، کنترل ، ریشه کنی) با بیماری ها امکان پذیر نخواهد بود و می تواند عنوان یکی از معضلات و چالش های بزرگ دامپروری کشور مطرح شود.

از این رو کنترل و نظارت بهداشتی بر میادین دام (که عنوان محل تشخیص بیماری های دامی و بیماری های مشترک مطرح است) باعث کنترل بیماری های دامی، تضمین سلامت و بهداشت عمومی و تأمین امنیت غذایی می گردد .

اهداف :

۱. آگاهی از وجود و یا وقوع بیماری های دامی در گله ها و اعلام بموضع به منظور اعمال اصول و ضوابط قرنطینه ای
۲. جلوگیری سریع از جابجایی دام های بیمار به منظور کنترل بیماری های واگیر دام ، بیماری های مشترک و تأمین بهداشت عمومی
۳. تضمین سلامت دام ها

۴. اعمال سیاست ها و برنامه ریزی سازمان دامپزشکی کشور در واحدهای دامداری

۵. حمایت از تولید کنندگان و حذف واسطه ها در زنجیره تولید دام

تعاریف :

* میدان دام :

به جایگاه های نگهداری موقت دام اطلاق می شود که بر اساس نحوه بهره برداری به دو نوع تقسیم می شوند :

* میدان دام کشتاری :

به جایگاه های نگهداری موقت دام های قابل کشتار ، اطلاق می شود .

* میدان عرضه دام :

به جایگاه های نگهداری موقت دام که تولید کنندگان دام ، دام های خود را جهت فروش عرضه می نمایند ، اطلاق

می شود .

الف - ضوابط فنی بهداشتی میادین دام (عرضه و کشتاری)

۱- محل و موقعیت :

- تاسیسات باید در محلی استقرار یابد که از نظر ضوابط نظام دامداری مشکلی نداشته و حوادث طبیعی مثل سیل آن را تهدید ننماید .
- تحت تاثیر بوهای نامطبوع ، دود ، گرد و غبار و آلودگی قرار نگیرد .
- این میادین باید در محلی احداث شوند که وسایل نقلیه حامل دام بتوانند براحتی به آن محل رفت و آمد نمایند (حتی المقدور نزدیک جاده های اصلی و خطوط راه آهن و در مسیر تردد دام باشد) .
- حتی المقدور رعایت مواردی از قبیل نزدیک بودن محل احداث میدان به محل انشعاب برق ، تأمین آب ، راه های ارتباطی ، امکان دفع آب های سطحی و فاضلاب در انتخاب محل در نظر گرفته شود .

2 - زمین :

مساحت زمین به نحوی در نظر گرفته می شود که علاوه بر استقرار تاسیسات براساس نقشه، فضای کافی جهت ایجاد فضای سبز، محوطه سازی و سهولت رفت و آمد وسایل نقلیه را فراهم سازد و اراضی از وسعت کافی برخوردار باشند.

* حداقل زمین مورد نیاز برای احداث میادین دام (عرضه و کشتاری) باید بگونه ای در نظر گرفته شود که مساحت محوطه (فضای آزاد) حداقل دو برابر مساحت زیر بنا باشد.

3 - ظرفیت :

ظرفیت میدان دام (عرضه و کشتاری) بر اساس نیازهای منطقه‌ای، تردد، عرضه دام، بازار دام، سیاست های تولیدی منطقه و همچنین ظرفیت کشتار در کشتارگاه یا کشتارگاه های تحت پوشش تعیین می شود.

* ظرفیت میدان دام (عرضه و کشتاری) بر اساس نحوه بپروردی به شرح جدول زیر تعیین می گردد:

تعداد جایگاه		ظرفیت هر جایگاه (راس)		مساحت مورد نیاز برای هر راس (متر مربع)		نوع دام
حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	بهار بند	مسقف	
20	8	25	-	3	1,5	گاو و گوساله
50	20	50	-	1,5	1	گوسفند و بز

یادآوری : به منظور رعایت بهتر اصول بهداشتی و خدمات رسانی مناسب، حداقل مساحت، تاسیسات و امکانات مورد نیاز برای جایگاه نگهداری و عرضه دام برای تعداد بیست و پنج راس گاو و گوساله و پنجاه راس گوسفند و بز طراحی و در نظر گرفته می شود.

4 - فواصل :

رعایت حریم بهداشتی برابر جدول فواصل انواع دامداری با سایر اماکن دامی و صنایع وابسته به دام و همچنین با سایر عوارض طبیعی و تاسیساتی و مناطق مسکونی (موضوع ابلاغیه ۱۴۵۱/۰/۲۰/۱۴۵۱ - ۱/۲۱/۱۳۸۸ وزیر محترم جهاد کشاورزی و بخشnameه ۱۴۶۳۸/د - ۱۳۸۸/۶/۲۲) الزامی است.

5- طرح و نقشه :

طرح و نقشه ساختمان ها و تاسیسات اصلی و جنبی باید توسط مقاضی به نحوی تهیه و ارائه گردد که محل استقرار هر یک از تأسیسات در داخل و خارج واحدهای عرضه بر اساس نوع دام و نحوی بهره برداری (عرضه و کشتاری) شامل : جایگاه های نگهداری و عرضه دام (اصطبلاط ها و بهاربند ها) ، محل نمایش و عرضه دام (قابل رؤیت توسط شرکت کنندگان در خرید) ، سالن کشتار اضطراری ، انبارها ، سیلو ، درمانگاه ، ریل و یا جایگاه مقید نمودن دام برای انجام عملیات واکسیناسیون ، آخور ها و آبشخور ها ، قرنطینه دامی، پست دامپزشکی ، جایگاه استقرار کوره لاشه سوز، جایگاه احداث حمام ضد کنه ، کanal ها و سیستم دفع فاصلاب (سپتیک تانک) ، محل دپوی مرکزی کود (محل استقرار کود خشک کن) ، باسکول ، ساختمان اداری ، اتاق کارگری سرویس بهداشتی و ... در آن مشخص و به تایید اداره کل دامپزشکی استان رسیده باشد.

الف - تاسیسات اصلی

جایگاه نگهداری و عرضه دام

جایگاه نگهداری و عرضه دام باید به نحوی باشد که :

۱. نور آفتاب مورد نیاز دام را فراهم نماید .
۲. سطوح داخلی و خارجی و کف قابل شستشو و ضد عفونی و سطوح داخلی و خارجی تا ارتفاع مناسب قابل شعله دادن باشند .

۳. کف جایگاه دارای شیب لازم به سمت سیستم جمع آوری و دفع فاصلاب و یا سیستم تصفیه فاصلاب برای جلوگیری از راکد ماندن پساب و فضولات دام در محوطه باشد.
یادآوری : طراحی و راه اندازی سیستم دفع فاصلاب بایستی با هماهنگی کامل سازمان حفاظت محیط زیست انجام شده و دارای تائیدیه لازم از سازمان مذکور باشد.

۴. از سایر تأسیسات بطور فیزیکی (با ایجاد مانع مانند نصب نرده های جداکننده یا دیوار) جدا سازی گردد.
۵. نحوه چیدمان منطقه مخصوص جایگاه نگهداری و عرضه دام باید بنحوی باشد که دام هایی که حساسیت بهداشتی بیشتری دارند در ابتدای وزش باد غالب وجهت موافق وزش باد و دام هایی که در درجات بعدی حساسیت هستند به ترتیب در انتهای وزش باد قرار بگیرند.

ب - تاسیسات جانبی

1. پست دامپزشکی (پست قرنطینه)

در نظر گرفتن جایگاهی به عنوان پست دامپزشکی (پست قرنطینه) در محل ورودی میدان دام به منظور کنترل ورود و خروج خودرو های حمل دام زنده، خوارک دام و ... و اعمال ضوابط بهداشتی- قرنطینه ای الزامی است.

2. محل کشتار اضطراری

در نظر گرفتن جایگاهی به عنوان کشتارگاه اضطراری صرفا به منظور کشتار دام های بیمار در معرض اتلاف و تجهیز آن به امکانات لازم (به ویژه ریل گذاری) ضروری است.

یادآوری: لاسه های کشتار شده بایستی در اسرع وقت (حداکثر ۳۰ دقیقه پس از کشتار) جهت بازرسی بهداشتی به نزدیک ترین کشتارگاه دام مجاز اعزام شود.

3. محل انجام معاینات دامپزشکی

این جایگاه باید حداقل فاصله با بهاربند ها را داشته باشد به نحوی که دسترسی به دام و انتقال آن به این محل در حداقل زمان ممکن صورت پذیرد.

4. جایگاه ثابت مقید نمودن دام

در صورت اختصاص محلی برای مقید نمودن دام بطور ثابت، این محل باید در موقعیتی باشد که امکان دسترسی به جایگاه دام با سهولت و در کوتاهترین فاصله ممکن انجام شده و نسبت به جایگاه ها موقعیت مرکزی داشته باشد.

5. جایگاه عملیات واکسیناسیون

به منظور عملیات واکسیناسیون جایگاهی برای تعییه ریل واکسیناسیون در قسمت بهاربند هر یک از جایگاه های نگهداری و عرضه دام بایستی در نظر گرفته شود.

6. سکوی تخلیه و بارگیری دام

این سکو باید نزدیک درب ورودی و نزدیک قرنطینه با کوتاهترین فاصله ممکن ساخته شود و راه مناسبی با جایگاه داشته و در مسیر تردد روزانه تراکتور و کارگر و دام نباشد.

7. حمام ضد کنه

جایگاهی به منظور حمام یا دوش ضد کنه دام باید در مبادی ورودی میدان پیش بینی شود .

8. حوضچه های ضد عفونی

تعییه حوضچه های ضد عفونی در ابتدای ورودی هر جایگاه نگهداری و عرضه دام علاوه بر تعییه حوضچه های ضد عفونی در ابتدای ورودی میدان دام جهت ضد عفونی کامیون های حامل دام هنگام ورود و شستشو و ضد عفونی کامیون ها پس از تخلیه دام نیز الزامی است.

9. محل استقرار کوره لاشه سوز

در نظر گرفتن محلی جهت استقرار کوره لاشه سوز به منظور سوزاندن لاشه های آلوده متناسب با ظرفیت میدان ، الزامی است .

این محل باید در آخرین نقطه میدان و در ناحیه ای دورتر از تردد افراد ، ماشین آلات ، دام به طوری که جهت وزش باد غالب از این محل به سمت جایگاه های نگهداری و عرضه دام نباشد و نیز باید از سایر قسمت ها جداسازی (ایزوله) و دور از دسترس حیوانات وحشی باشد .

10. انبار علوفه ، کاه و مواد کنسانتره

این انبار ها باید بین دو منطقه پشتیبانی و نگهداری دام باشد ، بطوری که یک راه برای حمل علوفه به انبار و راه دیگر که در طرف دیگر انبار می باشد برای انتقال علوفه و مواد غذایی به منطقه جایگاه نگهداری و عرضه دام در نظر گرفته شود. ضمنا بین انبارها و جایگاه ها وجود فاصله مطلوب ضروری و در این فاصله حتما حائلی مانند فضای سبز ایجاد گردد.

11. محل جمع آوری و دپوی مرکزی کود (محل استقرار کود خشک کن)

باید در مکان و موقعیتی در نظر گرفته شود که جهت وزش باد غالب از این محل به سمت جایگاه های نگهداری و عرضه دام نباشد.

12. سیستم جمع آوری و دفع فاضلاب (سیستم تصفیه فاضلاب)

برای دفع روان آب های سطحی و فاضلاب جایگاه نگهداری و عرضه دام و میدان دام ، ایجاد کانال های جمع آوری و دفع فاضلاب ضروری است . رعایت شیب مناسب در این کانال ها به منظور هدایت فاضلاب به سمت سپتیک / تصفیه فاضلاب الزامی است .

یادآوری : طراحی و راه اندازی سیستم دفع فاضلاب بایستی با هماهنگی کامل سازمان حفاظت محیط زیست انجام شده و دارای تائیدیه لازم از سازمان مذکور باشد.

13. رختکن و سرویس های بهداشتی

احداث رختکن و سرویس های بهداشتی در ورودی میدان دام (متناوب با تعداد پرسنل و مراجعه کنندگان) ضروری است .

14. ساختمان اداری ، خدماتی ، تدارکاتی ، پشتیبانی و بازرگانی

در نظر گرفتن مکان هایی جهت استقرار شرکت های تعاونی و مراجعه خریداران دام و سایر پرسنل ، تسهیلات رفاهی جهت عرضه کنندگان دام از قبیل خوابگاه ، رستوران ، بانک (در صورت امکان) ، متناوب با ظرفیت میدان و تعداد مراجعان و همچنین پارکینگ در میدان ضروری است .

این مکان ها حتی المقدور نزدیک به هم و باید حداقل فاصله را تا ورودی میدان دام داشته باشند.

15. حصارکشی

اطراف میدان دام بایستی با دیوارکشی و یا فنس کشی مناسب محدود شده باشد.

16. خیابان کشی

در داخل محوطه کلیه مسیر رفت و آمد کارگران و تردد خودروها و دام باید مشخص و خیابان کشی شده و نیز دارای پوشش قابل ضد عفونی و در صورت لزوم شعله دادن ، باشد .

ب) مقررات صدور پروانه بهداشتی تاسیس / بهره برداری میدان دام (عرضه و کشتاری) :

۱- مدارک مورد نیاز جهت صدور پروانه بهداشتی تاسیس :

۱,۱. تکمیل و ارائه فرم درخواست : کلیه متقاضیان واجد شرایط ، باید نسبت به ارائه درخواست احداث میدان دام (عرضه و کشتاری) به اداره کل دامپزشکی استان مربوط ، ثبت و تکمیل پرونده اقدام نماید.

۱,۲. مدارک مالکیت زمین :

کلیه متقاضیان واجد شرایط می توانند نسبت به ارائه مدارک مالکیت زمین خود به یکی از اشکال مندرج در کتاب نظام دامداری اقدام نمایند.

یادآوری : چنانچه بعد از صدور پروانه مورد عدم صحت مالکیت یا تصرف طبق مدارک رسمی به اثبات رسید ، پروانه مذکور فوراً لغو و خسارت های وارد ناشی از آن به عهده متقاضی خواهد بود.

۱,۳. فرم شماره ۷ (فرم بازدید از زمین برای صدور / تمدید پروانه بهداشتی تاسیس) تکمیل شده توسط کارشناس اداره کل / شبکه دامپزشکی شهرستان و ممهور به مهر اداره کل دامپزشکی استان مربوط

۱,۴. تعهد نامه رسمی مدیر عامل / متقاضی بر اساس فرم مربوط

۱,۵. موافقت مراجع ذیربطر در خصوص تامین آب و برق

۱,۶. موافقت اداره کل حفاظت محیط زیست استان

۱,۷. کروکی و آدرس دقیق محل تاسیسات که به تأیید مراجع ذیربطر رسیده باشد .

۱,۸. نقشه های کلی و تفکیکی تاسیسات میدان دام (عرضه و کشتاری) که به تأیید اداره کل دامپزشکی استان ، رسیده باشد (یک نسخه از نقشه الگویی به پیوست می باشد) .

۱,۹. ارائه اساسنامه شرکت و درج آگهی در روزنامه رسمی (در صورتی که متقاضی شرکت باشد) .

۲- مدارک مورد نیاز جهت صدور / تمدید پروانه بهداشتی بهره برداری :

متقاضیان پس از احداث و تکمیل تاسیسات مطابق نقشه تاییدی، می توانند نسبت به ارائه مدارک زیر جهت دریافت پروانه بهداشتی بهره برداری اقدام نمایند :

۱. تکمیل و ارائه فرم درخواست : کلیه متقاضیان دریافت پروانه بهداشتی بهره برداری باید تقاضای خود را به اداره کل دامپزشکی استان مربوطه ارائه و به ثبت برسانند .
۲. ارائه اصل پروانه بهداشتی تاسیس صادره
۳. ارائه اصل مدارک مربوط به مالکیت زمین
۴. تکمیل فرم بازدید از میدان دام برای صدور یا تمدید پروانه بهداشتی بهره برداری تنظیم شده توسط اداره کل شبکه دامپزشکی شهرستان (یک نسخه از نقشه الگویی به پیوست می باشد) .
۵. ارائه تأییدیه سیستم دفع / تصفیه فاضلاب از اداره کل حفاظت محیط زیست استان
۶. ارائه نتایج آزمایشات آب مصرفی (که باید دارای استاندارد آب آشامیدنی باشد) .
۷. ارائه کارت بهداشتی (گواهی سلامت) معتبر برای کلیه پرسنل شاغل .
۸. ارائه یک نسخه از قرارداد استخدام مسئول فنی بهداشتی .
۹. ارائه نقشه های کلی و تفکیکی تاسیسات میدان دام تایید شده توسط اداره کل دامپزشکی استان

ضوابط صدور پروانه بهداشتی بهره برداری برای میادین دام (عرضه و کشتاری) موجود :

رعایت کلیه ضوابط فنی بهداشتی و مقررات صدور پروانه بهداشتی تاسیس (موضوع این دستورالعمل) در خصوص میادین دام (عرضه و کشتاری) موجود نیز لازم الاجرا است .

الزمات بهداشتی و قرنطینه ای :

- ۱- اعمال مدیریت واحد برای اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در میدان
- ۲- فراهم نمودن زمینه اجرای دستورالعمل های بهداشتی - قرنطینه ای و برنامه های پیشگیری و کنترل و مراقبت بیماری ها بر اساس دستورالعمل های ابلاغی از سوی سازمان دامپزشکی کشور در کلیه جایگاه های نگهداری و عرضه دام از سوی مدیریت میدان با همکاری مسئول فنی بهداشتی
- ۳- گزارش سریع و به موقع تلفات غیر عادی و موارد بروز بیماری به اداره کل / شبکه دامپزشکی شهرستان توسط مسئول فنی بهداشتی میدان وفق ضوابط اعلامی از سوی دفتر بررسی ، مبارزه و مراقبت بیماری های دامی
- ۴- استقرار اکیپ های عملیاتی مایه کوبی ، سم پاشی و ضد عفونی در مجتمع تحت مدیریت مسئول فنی بهداشتی
- ۵- اجرای کلیه برنامه های پیشگیری ، کنترل و مراقبت بیماری ها بر اساس دستورالعمل های ابلاغی از سوی سازمان دامپزشکی کشور و ضوابط اعلامی از سوی دفتر بررسی ، مبارزه و مراقبت بیماری های دامی با بهره گیری از اکیپ های عملیاتی مستقر در میدان
- ۶- اعمال ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی از سوی سازمان دامپزشکی کشور و ضوابط اعلامی از سوی دفتر قرنطینه و امور بین الملل در خصوص حمل و نقل و ورود و خروج دام
- ۷- کنترل و رعایت ظرفیت ، نوع دام و نحوه بهره برداری میدان دام (عرضه و کشتاری) و هریک از جایگاه های نگهداری و عرضه دام
- ۸- ممنوعیت ورود و تخلیه دام های فاقد گواهی بهداشتی - قرنطینه ای حمل و نیز عدم سابقه در سیستم یکپارچه قرنطینه یادآوری : در خصوص محموله های دام فاقد گواهی بهداشتی - قرنطینه ای حمل ، باید بر اساس ماده ۷ آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی اقدام شود .

- ۹- درج اعلام وصول محموله ها در شبکه یکپارچه قرنطینه جهت کلیه دام های ورودی و همچنین صدور گواهی بهداشتی در شبکه یکپارچه قرنطینه جهت کلیه دام های خروجی توسط مسئول فنی بهداشتی میدان برابر ضوابط اعلامی از سوی دفتر قرنطینه و امور بین الملل
- ۱۰- کنترل بهداشتی جایگاه های نگهداری و عرضه دام و ضد عفونی روزانه جایگاه ها، برخورداری از تهويه و نور مناسب و جلوگیری از ورود حیوانات موزی
- ۱۱- کنترل بهداشتی بر نحوه جمع آوری کود و ضایعات و دفن بهداشتی آنها و سیستم دفع فاضلاب و ...
- ۱۲- رعایت بهداشت فردی کارکنان و کارگران و دارا بودن کارت بهداشتی کلیه پرسنل شاغل
- ۱۳- آموزش افراد و کارگران و کارکنان جهت رعایت بهداشت فردی و حرفة ای و اصول فنی به منظور بالا بردن سطح اطلاعات آنها در رابطه با وظایف محوله
- ۱۴- مطلع نمودن بازرسین کشتارگاه در مواردی که دام های بیمار به کشتارگاه اعزام می شوند به منظور اطلاع و کشتار طی مراحل خاص و همچنین اعلام موارد فوق به اداء کل / شبکه دامپزشکی شهرستان مربوط.
- ۱۵- کنترل بهداشتی خوراک دام وارد (تامین از مراکز مجاز) و همچنین کنترل بهداشتی بر نحوه نگهداری خوراک در جایگاه های نگهداری و عرضه دام
- ۱۶- کنترل بهداشتی خودرو های حمل دام زنده و ضد عفونی کامیون های حامل دام هنگام ورود و شستشو و ضد عفونی کامیون ها پس از تخلیه دام

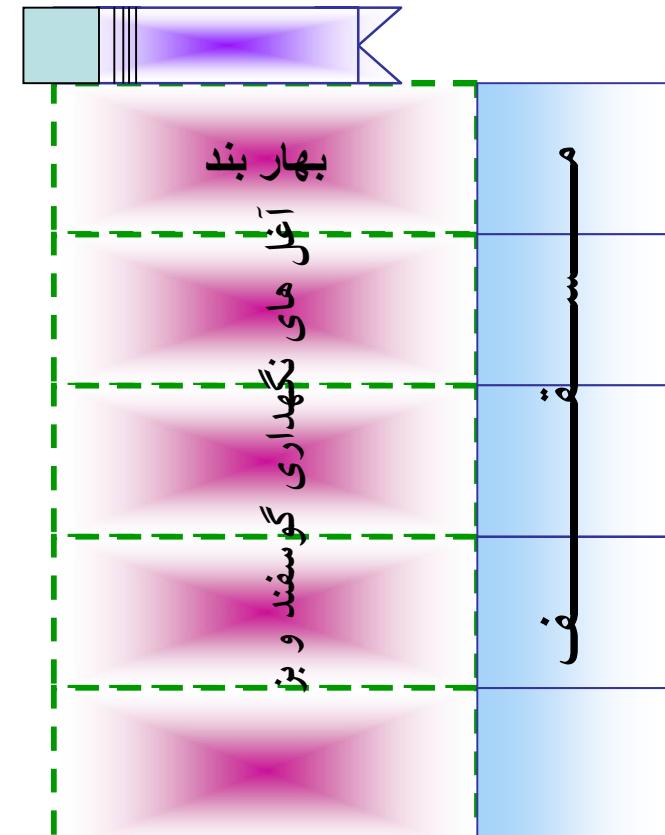
محل شستشوی کامیونهای حامل دام	پست دامپزشکی	نگهدانی	ورودی چاله ضد عفونی	دفتر	خوابگاه و تسهیلات رفاهی
-------------------------------	--------------	---------	------------------------	------	-------------------------

سکوی تخلیه و محل واکسیناسیون و عملیات دامپزشکی

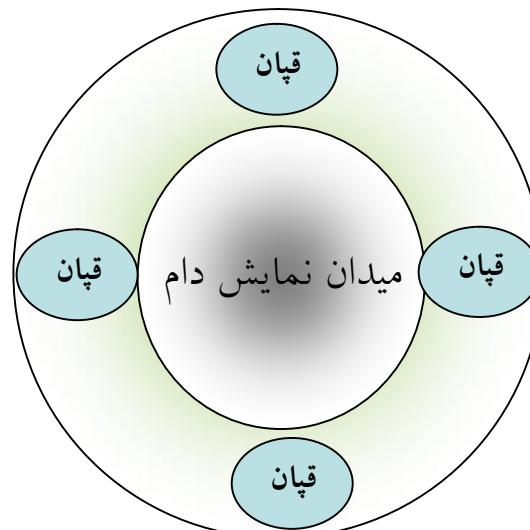

باسکول

سکوی تخلیه و محل واکسیناسیون و عملیات دامپزشکی

بهار بند
جهنمبل
وی
نگهداری
گاو و گوese
ماله

انبار علوفه
و
غذا

فضای سبز

حمام
ضد کنه

سالن
پشم چینی

محل کشتار
اضطراری

لاشه سوز

